

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Cirkusz Design – „Alternatív valóságok” - KFI – 26 tavasza				
<p>A kurzust vezető oktató: Antalóczy Tímea, PhD E-mail cím: antaloczy@mome.hu Technikus: Tóta András (MOME) Tervező oktató/k/konzulense/k: Grünfelder Judit, Háló Róza</p> <p>Időpont: Péntek 11:20-14:20 Helyszín: M_016</p>				
Kód: B-KF-401-CS-2-252602-01	Tantervi hely: ES BA, MA Helyszín: MOME M_016 , illetve külső helyszínen Időpont: Péntek: 11.20 -14.20	Javasolt félév: 1-5	Kredit: 5	Tanóraszám: 4 Egyéni hallgatói munkaóra: 6
Kapcsolt kódok: M-KF-301-CS-2-252601-01 M-KF-E-301-CS-2-252602-01	Típus: szeminárium	Szab.vál- ként felvehető- e?	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): nincs				
<p>A tantárgy célja a cirkusz történetének, társadalmi funkcióinak, kulturális/művészeti életének – mint sajátos szubkultúrának - vizsgálata, az ott működő vagy éppen tervezés alatt álló művészeti/design projectek elméleti és gyakorlati hátterének megismerése, lehetséges tovább- illetve újragondolása. Mindez – már a választott témák ismeretében – szakmai konzulensek (Császár Adrienn, Gubicz Flóra, Kiss Wanda, Szabó Viktória, Orbán Ivett, Sass Tivadar Viktor) bevonása/felkérése mellett válik kivitelezhetővé. Az egyes témák köré épülő workshop alkalmak során ex-katedra előadások, órai feladatok, terepmunka, és hallgatói prezentációk váltakoznak. <u>Cél, hogy a cirkusz világára komponált elméleti/alkotói ötletek, a kiírásban szereplő feltételekhez, témákhoz kapcsolódva valósuljanak meg, azaz a hallgatók a cirkusz világát, szellemiségét, hagyományait alaposan megismerve készítsék el elméleti/tervezői koncepcióikat.</u> A Nemzeti Cirkuszművészeti Központban dolgozó, a cirkusz világát jól ismerő és értő szakemberek (Fekete Péter, Joó Emese, Szonday Szandra, Pál Dániel Levente, Petró Eszter, Graeser József, Bogdán Zoltán) előadásai, illetve a velük folytatott beszélgetések során az egyes projektcélok és a várt eredmények meghatározása, a megvalósításhoz szükséges módszertan elsajátítása, gyakorlása is fontos ambíció. A kurzus során a tantermi szemináriumok mellett szükségszerű egyéni, illetve csoportos félévközi, a Nemzeti Cirkuszművészeti Központ intézményeiben végzett terepmunka, előre megbeszélte időpontban, helyszínen és szempontok szerint. A félév során, a csoporttal az első órán egyeztetett időpontokban - de nem az órai sávban – a Fővárosi Nagycirkusz támogatásával lehetőségünk lesz cirkuszi előadásokon jelen lenni.</p>				
<p>A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: A cirkusz kultúrtörténetének rövid áttekintése, a cirkusz régi/új megjelenési formáinak, műfajainak, változó társadalmi szerepének, kommunikációjának vizsgálata. A témák sorrendje változhat a szemináriumi diskurzus tükrében vagy egyéb, előre nem látható okok miatt. A hallgatói témák, koncepciók egyeztetése folyamatosan zajlik.</p> <p>Tervezett főbb témakörök:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Február 20. I. Cirkusz, Művészet, Design összefüggései. A cirkusz, mint tervezői inspiráció. Választható témák, műfajok. / II. Pál Dániel Levente (író, dramaturg - NCK): Bevezetés a cirkusz fogalmába, világába, a Fővárosi Nagycirkusz cirkuszkultúrájába. 2. Február 27. I. Szonday Szandra (muzeológus, cirkusztörténész - NCK): Cirkusztörténet. Műfajok, Terek, Előadók/Művészek, Karakterek, Zsánerek. Kapcsolódó első projectötletek. / II. Joó Emese (főmuzeológus, etnográfus – NCK, Magyar Cirkuszművészeti Múzeum, Könyvtár és Archivum vezető): Cirkuszművészet, tudományos munka, hozzáférés és esélyteremtés. Az inklúzió elmélete és gyakorlata a cirkuszban. / Terv: 15.00-tól Első Cirkuszi Előadás megtekintése a Fővárosi Nagycirkuszban. 3. Március 6. Kapcsolódó első projectötletek, kutatási terv prezentálása. 4. Március 13. Egyéni/csoportos projectötletek véglegesítése/ Konzultációk és prezentációk 5. Március 20. Konzultációk/prezentációk/terepmunka 6. Március 27. Konzultációk/prezentációk/terepmunka <p>Április 3. Húsvét - Szünet</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Április 10. Konzultációk/prezentációk/terepmunka 8. Április 17. Konzultációk/prezentációk/terepmunka 9. Április 24. Konzultációk/prezentációk/terepmunka <p>Május 1. Munka ünnepe - Szünet</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Május 8. Nyilvános Záró Prezentációk és Pop-Up kiállítás megnyitó– MOME, Gondúzó 				

<p>Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai: A hallgatók a kurzus előadásai mellett egyénileg és kiscsoportokban dolgoznak, kutatnak, projectfeladatokat teljesítenek. A féléves projectfeladat az egyéni és csoportos tevékenység folyamatos dokumentálása (jegyzetek, fotók, videók), az eredmények (projectötletek) és a kutatás menetének félév végi prezentálása (a félév során választott témakörből, ajánlott és gyűjtött irodalmak/közvetlen tapasztalatok alapján). A tanulás környezete: tanterem (MOME – M_016) és külső helyszín (Nemzeti Cirkuszművészeti Központ intézményeiben). A project ötleteket nyilvános záró prezentáció és pop up kiállítás keretében mutatjuk be.</p>
<p>Értékelés - Az értékelés szempontjai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jelenlét (max. 3 igazolt hiányzás igazolt) - aktív részvétel az órákon - félévközi feladatok megvalósítása (tartalom) és a bemutatás módja - év végi feladat megvalósítása (tartalom) és a bemutatás módja
<p>Az érdemjegy kiszámítása Aktív részvétel az órákon (30%), prezentációk (30%), év végi feladat teljesítése (40%)</p>
<p>Ajánlott irodalom</p> <p>Antalóczy Tímea – Biczó Henriett (2023): Empatikus cirkuszművészet. In: Empatikus marketing. szerk.: Szűcs-Csapó-Jakopánecz. Pécs: PTKK.</p> <p>Fekete Péter (2022): Cirkuszi utak a 21. században. In: Magyar Kultúra, Álom, 2022/1. 90-91.</p> <p>Fekete Péter – Joó Emese – Pál Dániel Levente – Vas Anna – Borsi Cyntia (2023): A cirkuszi audionarráció módszertana – A Fővárosi Nagycirkusz audionarrált előadásainak elméleti és gyakorlati háttere. <i>Fejlesztő Pedagógia</i>, 34. évf. 2023/4-6. pp. 29–38.</p> <p>Jacob, Pascal (2018): The Circus. A visual history. Bloomsbury Visual Arts.</p> <p>Joó Emese (2020): Múzeum a cirkuszban, cirkusz a múzeumban. In: Múzeumcafé 79. Pop – kultúra és tömeg. 2020/5. szeptember-október 118-129.</p> <p>Joó Emese (2022): Produkció! A porondon a cirkuszmúzeum In: Magyar Kultúra, Álom, 2022/1. 92-97.</p> <p>Karinthy Frigyes A cirkusz. http://www.mek.iif.hu/porta/szint/human/szepirod/magyar/karinthy/cirkusz/cirkusz.htm</p> <p>Könyöt David (2022): A nevetésnek nincs színe, vallása, neme, egyszerűen csak jó. In: Magyar Kultúra, Álom, 2022/1. 98-103.</p> <p>Knausgard, Karl Ove (2022): Nyár. Bp.: Magvető. Cirkusz című fejezet</p> <p>Krúdy Gyula (1982): A cirkuszkirály. Bp.: Móra Ferenc</p> <p>Lakos Anna (2002) Az új cirkusz felé: Színház és cirkusz kölcsönhatásának aspektusai, Színháztudományi Szemle. 34. 2002/155-169.</p> <p>Moholy-Nagy László (1978): Színház, cirkusz, varieté. In: A Bauhaus színháza. szerk.: Kocsis Róza. Bp.: Corvina</p> <p>Szonday Szandra (2022): Több mint verseny – inspiráció. A cirkuszfesztiválok szerepéről. In: Magyar Kultúra, Álom, 2022/1. 108-112.</p> <p>Tónagy Péter (szerk.) (2007): Cirkuszkutatás 2006-2007. Bp., Jászöveg/ Tónagy Péter (szerk.) (2009) Cirkuszkutatás 2008-2009. Bp., Jászöveg</p> <p>Voigt Vilmos (2006): Magyar cirkusztörténet. Iskolakultúra 2006/9.</p> <p>Voigt Vilmos: Mi is a cirkusz? (2009/7-8) 2000 című folyóirat - https://ketezer.hu/2009/08/mi-is-a-cirkusz/ https://www.szemiotika.hu/2025/01/21/24-semiotica-agriensis-a-cirkusz-jelvilaga/</p> <p>Voigt Vilmos: „A cirkusz világa: mit látnak és mit festenek meg a gyerekek a cirkuszi előadásból?” <i>Fordulópont</i> 2008/2)</p> <p>Voigt Vilmos: „Sokkal több mint cirkusz!”. <i>Múlt és Jövő</i> 2016, 77-1</p> <p>Circus Flow. Kortárs művészeti tárlat, kiállítási katalógus, 2021.</p> <p>Hogyan lesz a csúf, gonosz, lusta lányból sem csúf, sem gonosz, sem lusta? <i>Magyar Kultúra</i>, 2025/12. pp. 116-123.</p> <p>A megfoghatatlan pillanat, amelyben megfog a cirkusz. <i>Magyar Kultúra</i>, 2023/12. pp. 92-94.</p> <p>Közeledés a szakrális cirkuszhoz, avagy a cirkuszművészet szakralitása. <i>Magyar Kultúra</i>, 2022/12.</p> <p>Ferenc pápa és a cirkusz – Történeti gyökerek, előzmények és érdekességek. prae.hu, 2025/ április 28. LINK: https://www.prae.hu/article/14231-ferenc-papa-es-a-cirkusz/</p> <p>További hasznos felületek/kiadványok</p> <p>Cirkopédia – a manézis művészete https://circuschool.hu/cirkopedia/ https://cirkusdesign.hu/</p> <p>Filmek Mi ez a cirkusz? (2017), Adj vizet az elefántnak! (2011), A cirkusz világa (1964), Trapéz (1956), Fehér tenyér (2005), Aglaja (2012), Országúton (1954), Pillangó cirkusz (2009), stb.</p>
<p>Egyéb fontos információ: A Fővárosi Nagycirkusz két előadásán - a csoporttal előre egyeztetett időpontokban, a Fővárosi Nagycirkusz szponzorálása mellett - kötelező a jelenlét!</p>
<p>Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:</p>

Tanórán kívüli konzultációs időpont: kedd 15.10 – 16.40 előzetes bejelentkezés szükséges. Helyszín: M_-131 előtere. Kapcsolatfelvétel: az antaloczy@mome.hu vagy +36 20 973 0002